

“ALT FOR ALLE”: PAULUS FORKYNNER FOR VERDEN

Bakgrunnsstoff *Apg 11,19–26; 13,16–42; 17,18–34.*

Minnevers “For de svake er jeg blitt svak, for å vinne de svake. For alle er jeg blitt alt, for i det minste å frelse noen” (1 Kor 9,22).

Hovedtanke Idet han søker å føre evangeliet ut til verden, gir apostelen Paulus oss et eksempel på hvordan vi må lære å tilpasse vår forkynnelse til den sammenhengen og det miljøet vi vitner i.

Ukeoversikt Pionerene innen adventistsamfunnets misjonsarbeid lærte raskt at de måtte gjøre vår tids sannhet så relevant som mulig. I dag sponser adventistsamfunnet Global Mission studiesentre over hele verden der man finner frem til måter å bygge bro til mennesker som tilhører andre kulturer og religioner. Vi må forstå folks kultur og tenkesett om vi virkelig skal kunne kommunisere med dem.

Denne uken skal vi se på hva det vil si å tilpasse vårt budskap til folk som lever under andre omstendigheter. Og det skal vi gjøre ved å se på hvordan apostelen Paulus, som var en kompromissløs tilhenger av sannheten, tilpasset budskapet om Jesus til forskjellige tilhørere. Hva kan vi lære av Paulus som kan gjøre at vi blir bedre i stand til å nå mennesker med sannheten for vår tid?

SØNDAG**Paulus oppmuntret til misjonsinnsats**

Ikke alle apostlene var overbevist om at Paulus var noen sann disippel etter det som skjedde på veien til Damaskus (se *Apg 9,26*). Det kan hende de trodde han var sendt ut som spion for å infiltrere menigheten og skape enda større problemer for dem. Det var da Barnabas stilte opp for Paulus og forsvarte ham (*vers 27.28*).

Barnabas var “en god mann, fylt av Den Hellige Ånd og tro” (*Apg 11,24*), og han var til veldig hjelp for Paulus da han skulle begynne sin virksomhet.

Les Apg 11,19–24. Hvordan startet menigheten i Antiokia? Hvor vellykket var misjonsarbeidet?

Lederne for menigheten i Jerusalem fikk høre om den nye gruppen troende i Antiokia – som var en av de tre fremste byene i datidens Romerrike. De sendte straks den høyt respekterte Barnabas dit for å befeste og styrke menigheten i troen.

Les Apg 11,25.26. Hvorfor tror du Barnabas valgte Paulus til å hjelpe seg?

Apostlenes gjerninger er full av overraskende begivenheter: Forfølgeren Saul blir misjonæren Paulus, evangeliet om frelse blir godt nytt for alle, ikke bare for jødene, og nå gjør Paulus tjeneste i en menighet som indirekte er et resultat av hans egne forfølgelser.

I et år underviste Barnabas og Paulus folket. Etter hvert som menigheten vokste i styrke, utviklet den en omsorgens ånd og tjente andre. De nye menighetsmedlemmene sendte pengegaver til sine trossøsken i Judea, der folk led under en streng hungersnød (*Apg 11,28–30*). For de skulle ikke hope opp velsignelser

for seg selv. Når behovet oppstod, var de villige til å hjelpe.

Da menigheten i Jerusalem fikk høre om Antiokia, sendte de Barnabas dit for å arbeide med dem. Barnabas kjente til Paulus' kall og hentet ham dit. Og da denne menigheten fikk høre om nøden i Jerusalem, sendte de hjelp til dem.

Til ettertanke **Hva kan vi her lære om å hjelpe andre med det vi selv er blitt velsignet med?**

MANDAG

Alt for alle

“For alle er jeg blitt alt, for i det minste å frelse noen” (1 Kor 9,22).

Hva mener Paulus med at han er blitt alt for alle? Én ting kan vi iallfall være sikre på: Han er ingen kompromissets mann. Han er ikke ute etter å forandre evangeliet, læren, etikken eller noe av Guds ord. Han taler om å gjøre alt dette så tiltrekkende som mulig for andre kulturer.

Paulus utformet denne tilnæringsmåten slik at han brukte forskjellige fremgangsmåter blant forskjellige mennesker.

For å nå jødene gikk Paulus i synagogen og underviste der når han kom til en ny by (se, for eksempel, Apg 9,19–22; 13,14–16).

Les Apg 13,16–42. Hvor i talen begynner og slutter Paulus' bibel-historiske oversikt? Hvilken autoritet henviser han til når han vil bevise at Jesus er Messias? Hva sier dette oss om Paulus' fremgangsmåte blant jødene?

Les Apg 14,8–18. Hvordan skiller Paulus' tale til hedningene – som ikke trodde på Det gamle testamente – seg ut fra hans taler til jødene?

Paulus henviser ikke til Skriften som autoritet (han hentyder til Det gamle testamente i vers 15, men bare slik han ville ha sitert en dikter, ikke som noen autoritet). I stedet henviser han til naturens verden og naturens argumenter for at det finnes en skaper. Og han påpeker hvor meningsløst det er å tilbe avguder.

Til ettertanke **Hvor langt skal vi være villige til å gå for å nå mennesker i deres egen kultur? Hvordan kan vi unngå faren for å gå for langt og gå på akkord med sannheten mens vi forsøker å utbre den?**

TIRSDAG

Et vitne for filosofene

Et av Paulus' best kjente misjonsforsøk fant sted i Athen, der noen av oldtidens største filosofer hadde holdt til – slike som Sokrates, Platon og Aristoteles. Men er det ikke interessant: Til tross for all dens filosofi og vektlegging av fornuft og logikk, så var byen likevel “full av avgudsbilder” (*Apg 17,16*). Kan man finne noe bedre eksempel på at filosofi ikke kan stille menneskers grunnleggende behov?

Les Apg 17,18–34. Hva var Paulus' innfallsvinkel da han forsøkte å nå disse menneskene? Hva gjorde han ikke bruk av? Hvor vellykket var hans forsøk?

Epikureerne lærte at lykken er et godt liv med beskjedne nytelser. Derimot sa stoikerne at folk skulle være fornøyd med det de hadde. Det var stoikere og epikureere som hørte Paulus på torget og begynte å krangle med ham. De kalte ham “pratmaker” (Apg 17,18).

Men likevel ville de høre ham tale på et møte for Areopagosrådet – en gruppe filosofer som overveide nye tankebygninger.

Paulus utformet sitt budskap etter sine hedenske tilhørere (vers 22-25) og knyttet det an til deres kultur. Han henviser til en statue de hadde reist til den ukjente Gud og betraktet ham som skaperen.

Paulus henviser i det hele tatt ikke til Skriften, slik han ville gjort om det hadde vært en jødisk forsamling. I stedet peker han på naturens verden, som de kjenner, og knytter den til det overnaturlige. Og selv om Paulus ikke bruker Skriften, var hans budskap til dem svært så bibelsk.

Til ettertanke **Hvordan taler naturen til deg om Gud? Hvordan kan naturen lære deg å sette større pris på skaperen?**

ONSDAG

Budskapet på Areopagos-høyden

Les igjen Apg 17,18–34. Se gjennom talen. Hvor finner du disse læresetningene: skapelsen, gjeløsningen og dommen? Hvordan kan det minne om det budskapet vi adventister har?

Paulus var ikke bare klar over at det fantes en hedensk litteratur. Deler av den kunne han utenat. Først siterer han en dikter fra Kreta som skrev at “det er i ham vi lever, beveger oss og er til” (vers 28). Og dessuten en linje fra et kjærlighetsdikt til guden

Zevs, som var skrevet av hedningen Cleanthes: “Vi er hans slekt” (vers 28). I begge tilfeller henter Paulus noe fra deres egen kultur og forbinder det med den sannhet han ønsker å lære dem.

Ellen G. White skriver: “Paulus pekte på templer fylt med avguder og presiserte det han brant for. Han avslørte villfarelsene i atenernes religion. De mest klartenkte blant tilhørerne ble forbauset over hans forklaringer. De forstod at han kjente godt til deres kunst, litteratur og religion.” – *Alfa og Omega*, bind 6, side 165 (AA:237)

Videre skriver hun: “Paulus’ forkynnelse inneholder mye lærdom for menigheten.... Hadde han talt direkte mot deres guder og byens storfolk, kunne han ha møtt samme skjebne som Sokrates. Taktfullt og preget av Guds kjærlighet avledet han tilhørernes oppmerksomhet fra de hedenske guder og åpenbarte den Gud de ikke kjente.” – *Alfa og Omega*, bind 6, side 168 (AA:241).

Paulus skjønnte at man må møte folk der de er før man kan føre dem dit man vil ha dem. Da må man konsentrere seg om deres behov og interesser og utforme budskapet slik at det angår dem. Det vil ikke si at budskapet må tynnes ut. Det dreier seg bare om kommunikasjon – å tale til folk på en måte de kan forstå.

Til ettertanke **Hva var det ved Paulus’ lære som skapte størst motstand i dette miljøet? Hvorfor? Hva burde dette lære oss om grensene for å forsøke å gi en logisk forklaring på alt det vi tror?**

TORSDAG

Paulus og menighetsplanting

Les Romerne 15,18–23. Hvordan kunne han si at “Så har jeg da fullført forkynnelsen av Kristi evangelium” (vers 19) når de fleste av innbyggerne fortsatt ikke var kristne? Hva kan svaret lære oss om hvordan fremgang bør måles?

Paulus valgte å starte nye menigheter i regionens strategiske byer. Han valgte steder som var viktige transportknutepunkter – som lå langs romerske veier eller havner – og som var viktige handels- eller administrasjonsbyer. Slik opprettet han strategiske fyrtårn og forventet at de nye gruppene skulle bringe evangeliet ut til områdene omkring disse sentrene. Paulus' oppgave var fullført, men misjonsarbeidet var bare så vidt begynt for de nye troende.

På sin andre misjonsreise opprettet Paulus, Timoteus og Silas en kristen menighet i Tessalonika, den største byen i Makedonia. Byen lå der to viktige romerske landeveier møttes og var den viktigste havnebyen i hele regionen. En sterk gruppe troende i denne byen ville bli et sentrum som kunne være utgangspunkt for andre menighetsplantinger i regionen.

Og det var det som skjedde. Paulus sier: “Slik ble dere et forbilde for alle de troende i Makedonia og Akaia. For fra dere har Herrens ord fått lyde vidt utover. Ikke bare i Makedonia og Akaia, men alle steder har de hørt om deres tro på Gud” (1 Tess 1,7.8).

Denne menigheten ble et mønster for andre. Det er interessant å merke seg at det greske ordet for kirke (*ekklesia*) ikke var noe spesielt kristent ord. Det ble brukt om enhver forsamling mennesker i forskjellige sammenhenger. Men den kristne *ekklesia* var kalt til bestemte oppgaver – ikke bare å tilbe sammen, men å nå sine omgivelser med det evangeliet de selv hadde mottatt.

Til ettertanke **Menighetens oppgave var ikke bare å mette sine medlemmer. Hva er din innstilling? Går du i kirken bare for å få dine egne behov dekket, eller håper du å kunne gi mer enn du mottar?**

FREDAG

Videre studium

“Således varierte apostelen sin virkemåte, idet han avpasset sitt budskap etter de foreliggende omstendigheter.” – *Evangeliets tjenere*, side 85 (GW118).

“Det er enkelte som ikke vil la seg overtale uansett hvordan sannheten legges frem. Men den som arbeider for Gud bør likevel sette seg inn i den beste metoden, så han ikke vekker fordom eller motstand hos sine tilhørere.” – *The Advent Review and Sabbath Herald*, november 1890.

“Guds arbeidere må være allsidige menn; det vil si, de må være menn med karakterbredde. De må ikke være ensidige menn som arbeider etter fastsatte former og er ute av stand til å innse at deres forkynnelse av sannheten må variere etter den klasse mennesker som de virker iblant, og etter de forhold som de støter på.” – *Evangeliets tjenere*, side 85 (GW:85).

“Med blidhet, vennlig tålmodighet og kristen høflighet vant han folkets hjerter, beroliget deres fordommer og la vinn på å lære dem sannheten uten å vekke motstand. Alt dette gjorde han fordi han elsket menneskene og ønsket å føre dem til Kristus så de kunne bli frelst.” – *Sketches From the Life of Paul*, side 162.

**Spørsmål til
drøftelse**

- 1. Hvordan kan du best formidle det vi adventister tror til en ateistisk universitetsstudent? En fra en annen religion? En som tror på Bibelen, men som ikke er adventist? En tidligere adventist? En som later til å være helt uinteressert i dette med tro på Gud?**
- 2. Vår innfallsvinkel kan være svært så forskjellig, men det er enkelte ting som alltid må ledsage vårt vitnesbyrd til andre. Hva er det som alltid må være først og danne sentrum for vårt vitnesbyrd, uansett omstendigheter?**
- 3. Hvor opptatt er din lokale menighet av misjon? Hva kan dere gjøre for at menigheten skal bli mer aktiv i sitt misjonsarbeid i lokalsamfunnet?**

Sammendrag Det blir ingen kommunikasjon der tilhørerne ikke forstår det som blir sagt. Paulus gir mange eksempler på at vi må oversette evangeliet til et språk folk kan forstå.